



## **МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**

- Полтавський державний медичний університет  
Coventry University (Велика Британія)  
Universität Würzburg (Німеччина)  
Universidad de La Rioja (м. Логронья, Іспанія)  
Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (м. Каунас, Литва)  
Instituto Superior Politécnico de Viseu (Португалія)  
Instituto Politécnico de Portalegre (Португалія)  
Uniwersytet Rzeszowski (Польща)  
Instytut Pedagogiki Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej (Польща)  
Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir" (м. Бухарест, Румунія)  
University of Sri Jayawardenepura (Sri Lanka)  
Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика  
Українська інженерно-педагогічна академія  
Громадська спілка «Асоціація з розвитку професійної та неперервної освіти»  
Харківський національний медичний університет  
Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова  
Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці)  
Львівський національний університет природокористування  
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

## **ЗБІРНИК СТАТЕЙ**

**VIII Міжнародної науково-практичної конференції  
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ, ПРОФЕСІЙНОЇ  
ЛІНГВОДИДАКТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ  
ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

**м. Полтава, 22-24 листопада 2023 року**

**ЗБІРНИК СТАТЕЙ**  
**VIII Міжнародної науково-практичної**  
**конференції**  
**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЛІНГВІСТИКИ,**  
**ПРОФЕСІЙНОЇ ЛІНГВОДИДАКТИКИ,**  
**ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»**  
**м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.**

**PROCEEDINGS**  
**of the 8th International Conference**  
**“TOPICAL ISSUES OF LINGUISTICS,**  
**PROFESSIONAL LINGUODIDACTICS,**  
**PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY OF HIGHER**  
**EDUCATION”**  
**Poltava, 22-24 November 2023**

**ББК 74.58+81.2**

**УДК 378.6**

**ISBN 978-617-8231-43-9**

**Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи: збірник статей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 22-24 листопада 2023 р.). Полтава: Вид-во “Астрая”, 2024. 449 с.**

У збірнику представлено статті вітчизняних та зарубіжних науковців, у яких висвітлюються різноманітні проблеми сучасної лінгвістики, психології, педагогіки та дидактики вищої школи. Збірник рекомендовано науково-педагогічним працівникам вищих навчальних закладів, магістрантам, аспірантам, а також усім, хто цікавиться психолого-педагогічними, лінгвістичними та дидактичними проблемами вищої школи.

*Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.*

**BBC 74.58+81.2**

**UDC 378.6**

**ISBN 978-617-8231-43-9**

**Topical Issues of Linguistics, Professional Linguodidactics, Psychology and Pedagogy of Higher Education: Proceedings of the 8th International Conference (Poltava, 22-24 November 2023). Poltava: “Astraya”, 2024. 449 p.**

The proceedings present articles by the Ukrainian, Polish and Romanian scholars, covering the latest trends in modern linguistics, psychology, pedagogy and didactics in higher education. The collection is recommended for research and teaching staff of higher education institutions, undergraduates, graduate students, as well as anyone interested in the psychological, pedagogical, linguistic and didactic issues of higher education.

*The authors of the publications are responsible for the copyright observance, accuracy of the given factual data, grammatical and stylistic errors.*

суржику потребує ґрунтовного вивчення в лінгвістичному, психологічному і соціальному аспектах. Проміжний характер безладної мовної суміші, вказує на її ущербність порівняно з чистою українською чи російською мовою, тому при опитуванні носії суржику часом не можуть ототожнити своє мовлення, ідентифікують як третю мову.

Вибір громадянина залежить насамперед від культури самої людини. І лише тоді, коли людина сама захоче користуватися вишуканою мовою, вона прагнучиме говорити літературно й уникатиме суржику. Але не слід забувати, що з різних видів мас-медіа ще донедавна постійно лунала російська мова. Тому хворобу української мови слід вирішувати не лише на рівні кожної окремої особистості, а й Української держави.

### **Список використаних джерел**

1. Масенко Л. Мова і суспільство: Постколоніальний вимір / Л. Масенко. – К.: Академія, 2004. – 163 с.
2. Могильник А. І. Мовна компетентність викладача вищого навчального закладу. Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Медична освіта за новими стандартами: виклики та інтеграція в міжнародний освітній простір», 30 березня 2023 р. – Полтава, 2023. – С. 167-169.
3. Сербенська О.А. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / О.А. Сербенська. – Львів : Світ, 1994. – 150 с.
4. Словарь української мови / Упор. з дод. влас. матеріалу Б. Грінченко: в 4-х т. – К.: Академії наук Української РСР, 1958. Том 4. – 379 с.
5. Феллер М. Пошуки, роздуми і спогади єврея, який пам'ятає своїх дідів, про єврейсько-українські взаємини, особливо ж про мови і ставлення до них / М. Феллер. – Дрогобич, 1994. – 238 с.

УДК 378.6:61.01:355.01

**Муравльова О.В., Дворник І.Л., Бабаніна М.Ю.,  
Шаєнко З.О., Ільченко В.І., Пікуль К.В.,  
Шпетний О.А., Прилуцький К.Ю.**

**Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна**

## **НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

*Забезпечення якості навчального процесу потребує проведення заходів щодо підготовки майбутніх лікарів, пріоритетом яких є підвищення кваліфікації та практичних фахових умінь, використання в навчальному процесі різних технологій навчання. Сучасні технології є тими інструментами, які необхідні для вирішення різноманітних завдань освіти.*

*Вивчення і вміння використовувати на практиці інноваційні методологічні підходи надають можливість учасникам освітнього процесу впроваджувати та удосконалювати нові методи роботи, що підвищує ефективність навчального процесу і рівень знань майбутніх лікарів. Всі принципи і методи тісно пов'язані між собою і мають диференційовано використовуватись у навчальному процесі, як в аудиторіях так і на практиці.*

**Ключові слова:** технології навчання, викладання дисципліни, якість освіти, практична діяльність, здобувачі вищої освіти

*Ensuring the quality of the educational process requires the implementation of measures for the training of future doctors, the priority of which is the improvement of qualifications and practical professional skills, the use of various learning technologies in the educational process. Modern technologies are the tools that are necessary to solve various tasks of education.*

*The study and ability to use innovative methodological approaches in practice provide an opportunity for the participants of the educational process to implement and improve new methods of work, which increases the effectiveness of the educational process and the level of knowledge of future doctors. All principles and methods are closely related and should be used differently in the educational process, both in classrooms and in practice.*

**Keywords:** *learning technologies, teaching of the discipline, quality of education, practical activity, students of higher education.*

В умовах сьогодення стрімко змінюється підхід до викладання предмету викладачів вищих медичних навчальних закладів, який оснований на впровадженні нових технологій навчання для вдосконалення викладання і належної організації навчального процесу. Це дозволяє збільшити обсяг інформації й навчити використовувати її в практичній діяльності здобувачам вищої освіти [4, с.190 - 193].

Військовий стан, який змінив традиційний підхід до викладання додав зміни у навчальний процес [5, с. 150-153]. В деяких регіонах України реалізація навчального процесу стала можлива лише за умови переходу від класичної системи освіти, яка вимагає фізичної присутності, до дистанційної. [1, с. 33 - 35]. Актуальність отримання вищої освіти дистанційно, викликана тим, що здобувачі вищої освіти були змушені покинути постійне місце свого проживання [3, с. 61-62].

Разом із тим, постійно ведеться пошук і впровадження нових форм і методів навчання здобувачів, тому серед основних завдань, які має ставити перед собою викладач – підвищення інтересу здобувачів до дисципліни [2, с. 32-34].

Сучасні методи підготовки здобувачів до майбутньої професійної лікарської діяльності вирішуються з різних напрямків. Вагомою складовою організації навчання у вищій школі є лекція. Саме проведення лекції вимагає застосування інноваційних технологій навчання, оскільки за наявності різних методів навчання у вищому навчальному закладі лекція залишається провідним методом.

Але процес навчання неможливий без знань, які засвоюють під час практичних занять. Теоретичні знання є важливим підґрунтям для опанування практичних навичок і формування клінічного мислення.

Застосування технологій дистанційного навчання дозволяють використовувати в освітньому процесі нові досягнення інформаційних і телекомунікаційних технологій. На сьогодні є різні види дистанційних платформ: коли всі учасники мають одночасний доступ до чату (Telegram, Viber); за допомогою засобів телекомунікацій та інших можливостей інтернету (Moodle, Zoom, Google Meet, Skype); з використанням електронної пошти. Дистанційна форма навчання потребує від здобувачів вищої освіти мотивованого підходу до отримання освіти, особливої самоорганізації.

Всі підходи до подачі інформації для здобувачів вищої освіти мають свої переваги, які необхідні для підвищення їх професійного рівня. Стрімкий розвиток інновацій вимагає постійного навчання, самовдосконалення, вміння аналізувати великий обсяг знань і застосувати його у своїй подальшій лікарській практиці.

**Висновки.** Ураховуючи можливості розвитку інноваційних технологій навчання перед закладами вищої освіти постають нові нагальні завдання, щодо методології і оптимізації системи освіти. Це дає змогу збільшити обсяг матеріалу в навчальному процесі та запроваджувати різні новітні технології навчання. Використовуючи на практиці інноваційні методологічні підходи викладачі надають можливість учасникам освітнього процесу, в умовах воєнного стану, підвищувати рівень знань.

### **Список використаних джерел**

1. Вища освіта в Україні: зміни через війну: аналітичний звіт / Є. Ніколаєв, Г. Рій, І. Шемелинець. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. 94 с.- С. 33-36.
2. Ждан В.М., Бабаніна М.Ю., Кітура Є.М., Іщейкіна Ю.О., Кир'ян О.А. Сучасні інноваційні технології в підготовці сімейного лікаря. //Сучасні проблеми вивчення медико-екологічних аспектів здоров'я людини: конф. з міжнар. участю – Полтава, 2023. – С. 32–35.
3. Муравльова О.В. Цукровий діабет та психоемоційне напруження в умовах воєнного стану// Актуальні проблеми сучасної медицини. Том 23, Випуск 1 (81), 2023. 61-64 с.
4. Муравльова О.В., Дворник І.Л., Литовченко І.Ю. Науково – дослідна робота студентів: перспективи взаємодії клінічних кафедр // Актуальні проблеми сучасної медицини. - 2022. - Вип. 3-4, Т. 22. - С.190-194.
5. Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 3 травня – 13 червня 2022 року. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 504 с.- С. 150-154.

УДК 001.4:61:811.161.2'373.421

**Некрашевич Т.В., Дерев'янченко Н.В.  
ХНМУ, м. Харків, Україна**

## **СИНОНІМІЯ В УПОРЯДКУВАННІ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЯК ПРОБЛЕМА ТЕРМІНОЗНАВСТВА**

*Здійснено лінгвістичне дослідження медичної термінології. Визначено актуальність та значення використання медичної термінології у комунікативній та професійній діяльності фахівців медичного профілю. Проаналізовано історичне становлення медичної термінології. Охарактеризовано на основі аналізу праць та досліджень науковців поняття «термін», «термінологія» та «термінознавство». Термінознавство грає важливу роль у вирішенні проблеми синонімії в медичній термінології. Воно допомагає стандартизувати терміни, уніфікувати їх вживання та уникнути зайвої складності. За допомогою чітких визначень та рекомендацій щодо використання термінів можна спростити комунікацію між медичними фахівцями та полегшити розуміння інформації пацієнтами. Однак однією з основних проблем, які виникають у процесі створення та використання медичних термінів, є синонімія. Окреслено проблематику синонімії у медичній термінології та доведено її кореляційні*

австрійського досвіду.....	226
<b>Lysanets Yu.V., Bieliaieva O.M.</b> Enhancing EAP instruction with VersaText.....	231
<b>Lysanets Yu.V., Bieliaieva O.M., Morokhovets H.Yu., Ostrovska L.Y., Purdenko T.Y.</b> The benefits of applying Padlet in medical education.....	235
<b>Литовська О.В.</b> Студентський науковий гурток з латинської мови у медичному ЗВО: особливості роботи у дистанційному форматі.....	238
<b>Локес К.П., Яценко І.В., Ставицький С.О., Аветіков Д.С.</b> Проблеми та перспективи навчання у вищих медичних закладах освіти в умовах сьогодення.....	241
<b>Лугова Л.О., Силенко Б.Ю., Добровольська О.В., Добровольський О.В., Перепелова Т.В.</b> Можливість використання освітніх ресурсів YouTube в педагогічному процесі з ортопедичної стоматології.....	244
<b>Луценко О.А., Петренко Л.М., Луценко Р.В.</b> Упровадження компетентнісного підходу при викладанні фармакології у Полтавському державному медичному університеті.....	247
<b>Люлька О.М., Кравців М.І., Дудченко М.О., Ляховський В.І., Немченко І.І., Лисенко Р.Б., Краснов О.Г., Городова-Андрєєва Т.В.</b> Безпечне освітнє середовище в медичному закладі вищої освіти.....	251
<b>Maksymenko A.I., Sheshukova O.V., Trufanova V.P., Polishchuk T.V., Mosiienko A.S., Kazakova K.S., Bauman S.S.</b> Analysis of professional and pedagogical communication as a form of pedagogical interaction.....	254
<b>Мелашенко О.І., Зюзіна Л.С., Козакевич В.К.</b> Дотримання принципів академічної доброчесності в навчальному процесі майбутніх лікарів, як засіб забезпечення якості освіти.....	258
<b>Мікаєлян В.В., Мазайкіна І.О.</b> Innovative technologies of the professional and practical training of future doctors.....	261
<b>Мигаль В.М., Чекаліна Н.І., Казаков Ю.М., Шуть С.В., Трибрат Т.А.</b> Можливості застосування цифрового додатку Kahoot для викладання та навчання студентів.....	264
<b>Микитенко А.О., Омельченко О.Є., Білець М.В.</b> Удосконалення підготовки ерготерапевтів та фізреабілітологів.....	268
<b>Могильник А.І., Тарасенко К.В., Сонник Є.Г., Телегань В.О., Давиденко А.В.</b> Суржик – обличчя української культури мовлення.....	272
<b>Муравльова О.В., Дворник І.Л., Бабаніна М.Ю., Шаєнко З.О., Ільченко В.І., Пікуль К.В., Шпетний О.А., Прилуцький К.Ю.</b> Нагальні питання забезпечення якості освітнього процесу в умовах воєнного стану.....	275
<b>Некрашевич Т.В., Дерев'янченко Н.В.</b> Синонімія в упорядкуванні медичної термінології як проблема термінознавства.....	277
<b>Немченко І.І., Кравців М.І., Лисенко Р.Б., Ляховський В.І., Краснов О.Г., Рябушко Р.М.</b> Застосування технології «case-study» в навчальному процесі на кафедрі хірургії №1 ПДМУ.....	281
<b>Niedielchev V., Sturina I., Navrylieva K., Prykhodko Ya.</b> Cracking KROK: your guide to English and dentistry success.....	284
<b>Ніколенко Д.Є.</b> Упровадження інноваційних технологій у підготовці майбутніх лікарів патоморфології.....	286
<b>Овчаренко Л.К., Циганенко І.В., Мохначов О.В., Гуцаленко О.О.</b> Функціонування поняття «освітнє середовище» в науково-педагогічному просторі.....	290
<b>Омельченко О.Є., Микитенко А.О., Білець М.В.</b> Проблеми та перспективи впровадження профільного викладання біологічної та біоорганічної хімії для здобувачів освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Педіатрія».....	293